Positionis definitio.

Positio est opinio admirabilis alicujus familiarium secundùm Philosophiam; ut, *Sol est in centro universi.*

EX LIBRIS ELENCHORUM.

Definitio Elenchi, sive Redargutionis.

Redargutio est syllogismus, cum contradictione conclusionis: ut, si quis defendat Medeam non amare prolem, hæc erit redargutio, *Omnis mater diligit prolem, Medea est mater, ergo Medea diligit prolem.*

Definitio Sophistices & Sophistæ.

Sophistice est apparens sapientia, non existens autem.

Sophista est pecuniarum aucupator ab apparente sapientia & non existente.

Divisio disputationum & definitiones.

Disputationes sunt quadruplices, doctrinales, dialecticæ, tentativæ, contentiosæ.

Disputationes doctrinales sunt, quæ ex propriis principiis cujusque disciplinæ, & non ex iis quæ videntur respondenti, colligunt: ut, *si quis sic disputet: Omne animal rationale est risibile, omnis homo est animal rationale, ergo omnis homo est risibilis.*

Disputationes dialecticæ sunt, quæ ex probabilibus collectivæ sunt contradictionum: ut, *si quis ita disputet: Omnis mater diligit filium, Medea est mater, ergo Medea diligit filium.*

Disputationes tentativæ sunt, quæ ex iis colligunt, quæ videntur respondenti, & quæ necessarium est eum scire, qui simulat se habere scien-

tiam: ut, *si quis tentandi causâ sic disputet: Omnis pars est minor suo toto; caput est pars, ergo caput est minus suo toto.*

Disputationes contentiosæ dicuntur, quæ sunt ex iis, quæ apparent probabilia: ut si quis sic disputet: *Quidquid non amisisti, habes, cornua non amisisti, ergo cornua habes.*

Metæ Sophisticæ.

Metæ Sophisticæ sunt quinque, Redargutio, falsum, inopinabile, solœcismus, nugatio.

Divisio fallaciæ.

Fallacia est duplex, in dictione, & extra dictionem.

Fallacia in dictione est, quæ causam apparentiæ habet in dictione seu voce, ut, *fallacia accentûs.*

Fallacia extra dictionem est, quæ causam apparentiæ habet in rebus per voces significatis, ut, fallacia consequentis.

Divisio fallaciæ in dictione & definitione.

Fallaciæ in dictione sunt quinque: Æquivocationis, Amphiboliæ, Compositionis & Divisionis, Accentûs, Figuræ dictionis.

Fallacia æquivocationis est, quæ provenit ex voce æquivoca æquivocè sumptâ: ut, *Omnis canis latrat, sidus cœleste est canis, ergo sidus cœleste latrat.*

Fallacia amphiboliæ est, quæ provenit ex oratione in vario sensu accepta: ut, *Qui arat littus, scindit terram, sed operam perdens, arat littus, ergo operam perdens scindit terram.*

Fallacia accentus est, quæ provenit ex accentu unius vocis mutato: ut, *Qui lepores venatur,*

canibus

canibus indiget, Poëta lepores venatur, ergo canibus indiget.

Fallacia compositionis est, cùm propositio vera in sensu diviso, falsa est in sensu composito: ut, *Possibile est omnem parietem esse album, sed aliquis paries est niger, ergo possibile est aliquod nigrum esse album.*

Fallacia divisionis est, cùm propositio vera in sensu composito, falsa est in diviso: ut, *Impossibile est album esse nigrum. Hic paries est albus, ergo impossibile est hunc parietem esse nigrum.*

Fallacia figuræ dictionis est, quæ provenit ex vocum diversarum similitudine, ut, *Fons est masculini generis, ergo & frons.*

Divisio fallaciæ extra dictionem & definitiones.

Fallaciæ extra dictionem sunt septem: Fallacia accidentis, dicti secundum quid & dicti simpliciter, ignorationis elenchi, consequentis, petitionis principii, non causæ ut causæ, plurium interrogationum ut unius.

Fallacia accidentis est, in qua malè refertur aliud convenire rei, ex eo quòd conveniat ejus accidenti, ut, *animal est quadrupes, ergo homo est quadrupes.*

Fallacia dicti secundùm quid, & dicti simpliciter, in qua proceditur à dicto secundùm quid, ad dictum simpliciter, vel contra: ut, *Æthiops est albus secundùm dentes, ergo est albus.*

Redargutio (*aliàs Elenchus*) est contradictio unius ejusdem, non nominis, sed rei, & nominis non synonymi, sed ejusdem; ex iis quæ data sunt ex necessitate, non connumerato, eo quod erat in

principio ſecundùm idem, & ad idem, & ſimiliter, & in eodem tempore: Vide exemplum ſupra,

Fallacia ignorationis elenchi eſt; in quâ colligitur id, quod apparet eſſe contradictorium ejus, quod aſſertum eſt, reverà tamen non eſt, contradictorium: ut, *ſi quis defendat Platonem fuiſſe doctiorem Ariſtotele, intelligendo in rebus divinis: alius verò inferat Platonem non fuiſſe doctiorem Ariſtotele: intelligendo in rebus humanis.*

Fallacia petitionis principii eſt, in quâ idem probatur per idem, vel per aliud obſcurius, aut æquè obſcurum: ut, *ſi quis probet aliquem hominem juſtum, quia aliquis homo eſt juſtus.*

Fallacia conſequentis eſt, in quâ conſequente infertur antecedens, vel ex oppoſito antecedentis oppoſitum conſequentis: ut, *ſi homo eſt, animal eſt; ſed animal eſt, ergo homo eſt.* Item, *ſi homo eſt, animal eſt, homo non eſt, ergò animal non eſt.*

Fallacia non cauſæ ut cauſæ eſt, cùm falſitas concluſionis proveniens ex una præmiſſa falſa, attribuitur alteri præmiſſæ veræ, quæ cauſa non eſt; ut, *ſi quis ita diſcurrat, omnis virtus eſt laudanda, ſed omnis prodigalitas eſt virtus, ergo omnis prodigalitas eſt laudanda; atqui conſequens illud eſt falſum, ergo falſa eſt major, ſcilicet omnis virtus eſt laudanda.*

Fallacia plurium interrogationum, ut unius eſt, cùm ad plures interrogationes petitur reſponſio una, tanquam ſi eſſet una interrogatio: ut, *ſi ſic petat Sophiſta Homo & lapis ſunt ne animal? ſi affirmes, inferet lapidem eſſe animal; ſi neges inferet, hominem non eſſe animal.*

EX